

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző

Cím:

Forrás:

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Készül a magyar párttörténet

Szabó Ervin levelezése + Kossuth a munkásmozgalomról
Gramsci cikkei a Tanácsköztársaságról

Forrás: *Ésk. Járlep.*

1962. júl. 17.

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

92 Szabó Ervin

(139 Bp.)

"1962"

Az épület Alkotmány utcai bejáratán felirat: A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Párttörténeti Intézete. Az intézet gyűjteményeiről, az érdekesebb kutatásokról beszélgetünk dr. Erényi Tibor kandidátussal, az intézet tudományos osztályának vezetőjével.

Emlékek — hangszallagon

— Hatvan ezer kötetes könyvtárunk — mondja egyebek között — a munkásmozgalom történetével foglalkozó iroda-

lomnak szinte teljes anyagát magába foglalja. Tudományos szempontból egyedülálló értéket képviselnek a korai szocialista munkásmozgalom kiadványai, az első agitációs füzetek. Megtalálható a könyvtárban az első hazai munkáslapnak, *Táncsics Mihály* Munkások Ujságának 1848-as teljes évfolyama; a Kommunista Kiáltvány 1896. évi első magyar fordítása; *Alpári Gyula* lapja, A szociáldemokrata, amelynek 1911-ben csupán két száma jelent meg. Különösen érdekes, gazdag anyaga a könyvtárnak az ellenforradalmi korszakra vonatkozó gyűjteménye, az illegális harcok dokumentumai; *A kommunista* (1928), *Az ifjú proletár* (1922) sokszorosított példányai.

— A levéltári gyűjteményben sok tízezer darab van. Becsese az első szocialista egyletek, a munkásmozgalom első alapszabályai. Nemrégiben jutott az archívum birtokába *Szabó Ervin* levelezése, amely nagyon sok adattal gazdagítja az első világháború előtti évekre vonatkozó ismereteinket. Nagy gondot fordít az intézet a régi harcok visszaemlékezéseinek összegyűjtésére. Csaknem kétezer ilyen dokumentum áll már a kutató rendelkezésére. Egy idő óta a munkásveteránok hangját magnószalagra is rögzítik.

— Az intézet munkatársai monográfiákat, tanulmányokat, cikkeket írtak a magyar kommunista mozgalom történetéből. Az elmúlt hetekben jelent meg például *Svéd László* Utat tör az ifjú sereg című műve, amely a nemzetközi munkásmozgalom keletkezéséről, a Kommunista Ifjúsági Szövetség tevékenységéről szól a Tanácsköztársaság időszakában; továbbá *A magyarországi szakszervezeti mozgalom kezdetei 1867—1904* című munkám. Sajtó alatt van már *Szabó Bálint* tanulmánya, amely a felszabadulás utáni forradalmi átalakulás főbb elvi kérdéseit tárgyalja.

Prónay Pál naplója

— Negyedévenként jelenik meg az intézet folyóirata, a *Párttörténeti Közlemények*. Készülő száma a többi között közli majd *Kossuth Lajosnak* a munkásmozgalommal kapcsolatos álláspontját. *Gramsci*, az olasz párt megalapítójának a Tanácsköztársaságról szóló két cikkét, valamint *Prónay Pál*, Horthy különítményes tisztje több száz gépelten oldalnyi naplójának részleteit, amelyek sok érdekes adattal bővítik a fehérterrorra vonatkozó ismereteket. Szlovákiában került elő nemrégiben ez a dokumentum, s a pozsonyi testvérintézet adományozta nekünk.

— Az intézet munkatársainak jelenleg legfontosabb feladata a magyar kommunista mozgalom története egységes tankönyvének kidolgozása. *Tizennégy tagú szerzői kollektív*va készíti elő a nagyszabású művet, amely körülbelül félezer oldalon *1963 végén jelenik meg*. Tizennégy fejezetből áll a kötet, s az 1867-től szinte napjainkig terjedő időszakot öleli fel.

Életrajzok

— Az alapvető jelentőségű mű kidolgozása mellett, az intézet munkatársai megírják a magyar munkásmozgalom kiemelkedő egyéniségeinek életrajzát, azokat, akiket a közönség kevésbé, vagy csak alig ismer. Azonkívül készülő kisebb-nagyobb tanulmányok foglalkoznak a mozgalom különböző periódusaival, részlet-problémáival.

— Az intézetnek igen kiterjedt külföldi kapcsolatai vannak. Nemcsak a Szovjetunióban és a szocialista országokban működő párttörténeti intézetekkel működik együtt, hanem például a római Gramsci Intézetet is, továbbá számos kapitalista országban dolgozó történészzel.

Csizmadia György